

Udenrigsministeriet

Folketingets Udenrigsudvalg

Bilag	Sag/ID Nr.	Enhed	Dato
	2017-16214	Kampala/AFR	1. november 2017

URU alm. del – svar på spørgsmål 1 fra Christian Juhl stillet den 4. oktober til udviklingsministeren

Spørgsmål

Den sidste uge har politiet i Uganda tilbageholdt oppositionspolitikere, journalister og civilsamfundsaktivister, der har det til fælles, at de ikke ønsker, at Ugandas nuværende præsident, Yoweri Kaguta Museveni, der har været ved magten siden 1986, skal kunne ændre forfatningen for at kunne opstille endnu en gang. Danmark og andre EU lande er vigtige partnere for regimet i Uganda, og vi har derfor et ansvar for at presse regimet til demokratiske reformer. De sidste 40 år har den danske strategi været at indgå i dialog med regimet i Uganda. En strategi, der tydeligvis ikke har virket.

- Vil den danske regering fortage sig andet end at forsætte dialogen med regimet i landet?
- Har regeringen en plan (i Danmark og i EU) for, hvornår dialogen med regimet stopper, hvis der ikke er væsentlige demokratiske fremskridt?
- Hvis der er forsatte krænkelse af basale menneskerettigheder, har regeringen så tænkt sig at foretage sig noget?
- I hvilken omgang støtter Danmark myndigheder i Uganda, der direkte eller indirekte involveret i de aktuelle overgreb?
- Hvis det lykkes præsident Museveni at ændre forfatningen og genopstille til næste valg, vil det så have indflydelse på den danske støtte til regimet i Uganda?
- I udkastet til "Landepolitikpapir for Uganda 2018-2022" er der tre scenarier for den politiske udvikling i Uganda. Hvilket af disse tre scenarier mener ministeren er aktuelt for udviklingen i Uganda i dag?

Svar

Fra dansk side følger vi med bekymring den politiske udvikling i Uganda, der i de sidste uger har været præget af en drøftelse af en forfatningsændring, som præsident Museveni ønsker at gennemføre, således at han kan genopstille om fire år. Der er blevet slået hårdt ned over for kritikere af denne ændring, heriblandt oppositionspolitikere, medier og ledere af civilsamfundsorganisationer. Flere NGO'er har fået fastfrosset deres bankkonti, heriblandt Action Aid, der modtager støtte fra MS Action Aid med midler fra Udenrigsministeriet. Der er, som jeg også tidligere har givet udtryk for, tale om en uacceptabel situation. Disse bistandsmidler skal frigives.

Fra dansk side har vi i mange år bidraget til den demokratiske udvikling i Uganda. I kraft af det danske landeprogram har vi et fornuftig og relevant afsæt for fortsat at kunne arbejde for en demokratisk udvikling i landet. I forhold til den konkrete situation er ambassaden i Kampala i løbende dialog med civilsamfundsledere, religiøse ledere, medier og andre meningsdannere om den generelle politiske udvikling såvel som de seneste specifikke tilbageholdelser og chikane af NGO'er. Ambassaden har over for højtstående regeringsmedlemmer gjort det klart, at det er uacceptabelt at infrysse danske midler, der skal bekæmpe fattigdom og udvikle demokratiet.

Fra dansk side er der taget initiativ til en fælles EU-erklæring, ligesom Danmark har været instrumentel i forhold til at styrke EU-ambassadørernes dialog med premierministeren, parlamentets formand, statsadvokaten og andre relevante aktører. Danmark var desuden vært for et møde mellem EU-ambassadører og civilsamfundsledere den 11. oktober 2017. Som opfølgning på et nyligt møde mellem EU-ambassadører og premierministeren vil der fra EU's side blive sendt et fælles brev fra EU til regeringen med krav om at de fastfrosne NGO-bankkonti bliver frigjort.

Vi forventer at underskrive en ny regeringsaftale om det kommende landeprogram 2018-22 med den ugandiske regering i december 2017. Bortset fra støtte til Ugandas antikorrupsions- og ombudsmandsinstitution samt det ugandiske finansministeriums program for bedre forvaltning af offentlige midler vil landeprogrammet rette sig mod støtte til civilsamfundet og den private sektor med særligt fokus på småbønder samt små og mellemstore virksomheder. Landeprogrammet vil desuden sikre fortsat samarbejde med mere end 80 civilsamfundsorganisationer og udvalgte demokratiske

regeringsinstitutioner, herunder den ugandiske menneskerettigheds-kommission.

Fra dansk side støtter vi endvidere en national dialogproces ledet af de religiøse ledere, der har til formål at mobilisere den ugandiske befolkning til en fælles forståelse og konsensus omkring nationale værdier, herunder hvordan Uganda bedst opnår et fredeligt magtskifte.

Det er Udenrigsministeriets vurdering, at netop støtte til civilsamfundet og udvalgte offentlige institutioner er den mest effektive måde at sikre langtidsholdbare, demokratiske løsninger i Uganda. Således har en af de mest kritiske røster i forhold til de annoncerede forfatningsændringer været en inter-religiøs organisation i det nordlige Uganda – en organisation som Danmark har støttet i mere end 10 år, og som ikke ville have været, hvor den er i dag, uden dansk støtte.

For så vidt angår scenarieanalyse, jf. landepolitikpapiret, ser Udenrigsministeriet de seneste ugers begivenheder som en negativ udvikling mod det pessimistiske scenarie. Det er derfor afgørende, at vi fra dansk side fortsat følger situationen og holder tæt kontakt til politikere og støtter civilsamfundsledere, der arbejder for en demokratisk dagsorden, samtidig med, at Danmark og EU fortsat indgår i dialog med regeringen om retten til at forsamles og til at ytre sig.

Med venlig hilsen

Ulla Tørnæs